

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΤΑΜΑΣΟΥ ΚΑΙ ΟΡΕΙΝΗΣ

ΤΜΗΜΑ ΠΟΙΜΑΝΤΙΚΗΣ ΔΙΑΚΟΝΙΑΣ

ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΟΥ ΤΥΦΛΟΥ (Ιωαν. θ' 1-38) 13 Μαΐου 2018

Ἡ περίπτωση τῆς θεραπείας τοῦ Τυφλοῦ ἀπὸ τὸν Σεσαρκωμένον Υἱὸν καὶ Λόγον τοῦ Θεοῦ, Ἰησοῦν Χριστόν, συμπληρώνει μιὰ τριάδα περικοπῶν ποὺ ἔχουν ὡς κεντρικὸ θέμα τὸ νερό. Ὅλες τους περιέχονται στὸ ἱερὸ Εὐαγγέλιο τοῦ Ἰωάννη καὶ ἔχουν ἔντονο τὸ στοιχεῖο τῆς πραγματικῆς ἐλπίδας ποὺ μόνο ὁ Ἀναστημένος Χριστὸς μπορεῖ νὰ δώσει στὸν ἄνθρωπο: τὴν ἀναγέννηση τῆς κολυμβήθρας (θεραπεία τοῦ Παραλύτου τῆς Βηθεσδά), τὴν ζωοποιὸν δύναμη τοῦ Εὐαγγελίου (ὡς ὕδωρ ζῶν' ποὺ προσφέρεται στὴν Σαμαρείτιδα) καὶ τὴν θεωρία τῆς ἀλήθειας (ποὺ γιὰ πρώτη φορὰ μπορεῖ νὰ δεῖ ὁ ὑπὸ τοῦ Θεοῦ ἐλεηθεὶς καὶ ἀναγεννηθεὶς).

Μὲ αὐτὸ τὸν τρόπο ἡ ἁγία Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία προβάλλει, ἢ ἐπεξηγεῖ, τὴν ἀρχικὴ δήλωση τοῦ Εὐαγγελιστῆ Ἰωάννη, ποὺ διαλαλεῖ τὴν λαμπροφόρο ἡμέρα τοῦ Πάσχα, «ἐν ἀρχῇ ἦν ὁ Λόγος, καὶ ὁ Λόγος ἦν πρὸς τὸν Θεόν, καὶ Θεὸς ἦν ὁ Λόγος ... καὶ ὁ Λόγος σὰρξ ἐγένετο καὶ ἐσκήνωσεν ἐν ἡμῖν...».

Ἡ περιγραφή τοῦ εὐαγγελιστῆ Ἰωάννη ἐδράζεται σὲ δύο κυρίως σημεία: στὴν πράξη τῆς θεραπείας μιᾶς σοβαρῆς σωματικῆς πάθησης ἀπὸ τὸν Ἰησοῦ Χριστόν, καὶ στὸ ἀνακριτικὸ ἔργο τῆς ἐπικρατοῦσης τότε θρησκευτικῆς ἱεραρχείας, ποὺ ἀποσκοποῦσε στὴν καταδίκη Αὐτοῦ ποὺ προσέφερε τὸ ἀμέτρητο ἔλεός Του σὲ ἓνα δυστυχὴ συνάνθρωπό τους.

α) Ἡ πράξη τῆς θεραπείας παραπέμπει στὴ δημιουργία τοῦ ἀνθρώπου. Ὁ Ἐνανθρωπισθεὶς Κύριος χρησιμοποιεῖ τὸ ἴδιο δομικὸ ὑλικό, τὸ χῶμα, γιὰ νὰ δώσει τὴ δυνατότητα στὸν ἄνθρωπο νὰ ζήσει. Στὴν περίπτωση τοῦ πρωτόπλαστου, ἡ θεία πνοὴ μεταβάλλει τὸν ἄνθρωπο «εἰς ψυχὴν ζῶσαν». Γιὰ τὸν τυφλὸ ὑπάρχει ἤδη τὸ προηγούμενο τῆς ζωῆς, ὅμως τοῦ λείπει κάτι ἐξίσου ζωτικὸ, ἡ δυνατότητα τῆς ὄρασης, κάτι ποὺ ἐμποδίζει τὴν ὁμαλὴ διαβίωση καὶ ἀκόμα καὶ τὴν ἐκτέλεση

κάποιων σημαντικῶν δραστηριοτήτων. Ιδιαίτερα τὴν ἐποχὴ ἐκείνη, ἀλλὰ καὶ μέχρι πρόσφατα, ἡ τύφλωση ἦταν μιὰ ἀληθινὴ μάστιγα καὶ οἱ τυφλοὶ ἀναγκάζονταν νὰ ἐπαιτοῦν γιὰ νὰ ἐπιβιώσουν – ἄρα νὰ στηρίζονται στὴν ἐλεημοσύνη τῶν συνανθρώπων τους, ὅπως ἀκριβῶς καὶ ὁ τυφλὸς στὴν προκείμενη περίπτωση. Ὡς ἐκ τούτου, ἡ θεραπεία τῆς τύφλωσης μπορεῖ κάλλιστα νὰ συγκριθεῖ μὲ τὴ δημιουργία τῆς ἀνθρώπινης ζωῆς. Ζωὴ καὶ ὄραση συμβάλλουν στὴν ἀντίληψη καὶ κατανόηση τῆς αἰσθητῆς φύσης, τοῦ περιβάλλοντος χώρου, καὶ δι' αὐτῶν στὴ γνωριμία μὲ τὸν δημιουργό τους. Ὁ Ἀδὰμ συνδιαλέγεται μὲ τὸν Θεό, τὸν τυφλὸ τὸν ξαναβρίσκει ὁ Ἰησοῦς καί, ἀπαντώντας στὸ ἐρώτημά του «τίς ἐστὶν ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ;», τοῦ λέει «καὶ ἐώρακας αὐτὸν καὶ ὁ λαλῶν μετὰ σοῦ ἐκεῖνός ἐστιν».

β) Μπορεῖ ὁ μὲν τυφλὸς νὰ δυσκολευόταν ἀφάνταστα νὰ ζήσει φυσιολογικὴ ζωὴ, ὅμως οἱ Φαρισαῖοι ὑπέφεραν ἀπὸ πνευματικὴ τύφλωση, γι' αὐτὸ καὶ ἀδυνατοῦσαν νὰ δοῦν τὸ αὐτονόητο ποὺ τοὺς λέει ὁ τέως τυφλός: «ἓνα πράγμα ξέρω, ὅτι ἤμουν τυφλὸς καὶ τώρα βλέπω». Στὴν προσπάθειά τους νὰ παραποιήσουν τὴ θεμελιώδη τούτη ἀλήθεια, οἱ Φαρισαῖοι βρίσκουν ὡς πάτημα τῆ διενέργεια τῆς πράξης τὴν ἡμέρα τοῦ Σαββάτου καὶ ἀρχίζουν ἓνα ἀνακριτικὸ ἔργο μὲ σκοπὸ τὴν ἀποδόμηση τῆς σημασίας της. Αὐτὸ ποὺ ἀρχικὰ ἔγινε θέμα συζήτησης γιὰ τοὺς γείτονες καὶ ὅσους τὸν γνώριζαν, μετατρέπεται σὲ προσπάθεια παραποίησης τοῦ γεγονότος, ὅταν ἀνακρίνεται ὁ πρῶην τυφλός, ἀκόμη καὶ οἱ γονεῖς του. Τὸ ὅτι ἡ ἀνάκριση ἦταν παρωδία ἀποδεικνύεται ἀπὸ τρία περιστατικά: 1) ἤδη ἀπὸ τὴν ἀρχὴ ἡ θέση τῶν πιὸ σκληροπυρηνικῶν ἦταν ὅτι ὁ Ἰησοῦς «οὐκ ἐστὶ παρὰ τοῦ Θεοῦ, ὅτι τὸ σάββατον οὐ τηρεῖ». 2) Ἐλλείπει ἐπιχειρημάτων, οἱ Φαρισαῖοι στηρίζονται στὴ φήμη ποὺ εἶχαν ὡς γνώστες των Γραφῶν. Κατηγοροῦν τὸν τυφλό ὅτι «ἐν ἀμαρτίαις ἐγεννήθη ὅλος», ἀφοῦ κατ' αὐτοῦς ἡ σωματικὴ ἀσθένεια ἦταν ἀρόρηκτα συνδεδεμένη μὲ τὴν πνευματικὴ. 3)

Ἡ ἐπιθετικότητα πού ἐπιδεικνύουν, γιατί ἐπιτρέπουν στό φθόνο νά κυριαρχήσει στή σκέψη τους – κάτι πού καταλαμβαίνει πολύ γρήγορα καί ὁ Πόντιος Πιλάτος, «ὅτι διὰ φθόνον παρέδωκαν αὐτόν», γιά νά τόν καταδικάσει σέ θάνατο.

Τὸ ἀξιοθαύμαστο στήν ὅλη ὑπόθεση εἶναι ὅτι, οὔτε κἂν οἱ Φαρισαῖοι μπορούσαν νά διαψεύσουν τὸ γεγονός τῆς θεραπείας τοῦ τυφλοῦ. Αποροῦσαν βέβαια, «ἐκ τοῦ αἰῶνος οὐκ ἤκούσθη ὅτι ἤνοιξέ τις ὀφθαλμούς τυφλοῦ γεγεννημένου», στενοχωριοῦνταν γιατί ἡ δική τους «θεοσέβεια» δὲν μπορούσε νά εἰσακουστεῖ ἀπὸ τὸν Θεό, καί τελικὰ ἐκδίωξαν τὸν πρῶην τυφλὸ, γιατί δὲν μπορούσαν νά ἀντέξουν τὴν ἀλήθεια πού ἐκεῖνος διαλαλοῦσε. Ἡ θεία παρέμβασις μετέτρεψε ἕναν ἀγράμματο σὲ διδάσκαλο. Στὸ πρόσωπό του βλέπουμε νά γίνεται πράξη αὐτὸ πού θὰ πεῖ ὁ ὕμνωδὸς γιά τὸ Πάσχα, ὅτι «νῦν πάντα πεπλήρωται φῶς, οὐρανός τε καὶ γῆ, καὶ τὰ καταχθόνια» πρὶν τὴν λαμπροφόρο Ἀνάστασις τοῦ Κυρίου. Ἡ ἀκλόνητη πίστη πού ἔδειξε, παρὰ τὶς ἐπιθέσεις πού δέχτηκε, καὶ ἡ θαραλλέα ὁμολογία του, «πιστεύω, Κύριε», πού συνοδεύεται ἀπὸ τὴν προσκύνηση πρὸς τὸν Εὐεργέτη του, ἀποτελοῦν πρόκληση καὶ συνάμα σημεῖο πού προκαλεῖ ντροπὴ στοὺς Χριστιανούς.

Πρόκληση πρὸς ὅλους γιά μίμησή της, καὶ ντροπὴ σὲ ὅσους διστάζουν νά τὴν ἐκδηλώσουν ἀναλογιζόμενοι «τί θὰ πεῖ ὁ κόσμος», ἢ καὶ ἀμφισβητώντας τὴν ἀλήθεια πού κρύβει. Καὶ ἐκεῖνος μὲν δήλωσε τὴν πίστη του βασιζόμενος στήν ἀπόκτηση μιᾶς οὐσιώδους, πλὴν ὄχι σωτηριώδους σωματικῆς αἴσθησης. Ἡ πίστη στήν Ἀνάστασις τοῦ Χριστοῦ προσφέρει στὸν ἄνθρωπο τὴν ἐλπίδα τῆς σωτηρίας του, ὅπως ἄλλωστε τὸ εἶπε στὸ Θωμᾶ: «ὅτι ἐώρακάς με, πεπίστευκας· μακάριοι οἱ μὴ ἰδόντες καὶ πιστεύσαντες». Μπορεῖ ἡ θεὰ τοῦ ὑλικοῦ κόσμου νά ἐντυπωσιάζει καὶ νά προκαλεῖ στὸν ἄνθρωπο μιὰ στοιχειώδη ἡδονή, ὅμως ἀπόλυτα εὐτυχισμένοι εἶναι ὅσοι βλέπουν μὲ τὰ μάτια τῆς ψυχῆς τους καὶ μετατρέπουν τὶς πληροφορίες πού μεταδίδουν τὰ εὐαγγέλια σὲ ἀκλόνητη βεβαιότητα. Αὕτη εἶναι

ἡ πίστις τῆς «μίας, ἁγίας, καθολικῆς καὶ ἀποστολικῆς ἐκκλησίας». Αὕτη εἶναι ἡ προσδοκία τῆς ἀνάστασης τῶν νεκρῶν, αὐτὰ εἶναι ποῦ «εἶδε» ὁ τυφλός. Ἄς ὁμολογήσουμε κί ἑμεῖς τὸ «πιστεύω, Κύριε», καὶ ἄς ἀποδώσουμε τὴν πρέπουσαν δόξα εἰς τὸν Ἀναστάντα Κύριον. Καὶ ἄς γίνουμε κί ἑμεῖς φορεῖς καὶ κήρυκες τοῦ χαρμόσυνου πλέον μηνύματος, ὁμολογώντας μὲ παρρησία τὸ, Χριστὸς Ἀνέστη!

Πρωτοπρεσβύτερος Στέφανος Χρυσάνθου

